

סדר נשים | מסכת נזיר ו"י"ב | שבת פרשת בשלח/ שבת שירה | ז"י"ג שבט תשפ"ג (29 ינואר - 4 פברואר 2023)
Seder Nashim | Masechet Nazir 6-12 | Shabbat Parashat Beshallach/Shabbat Shira | 7-13 Shvat (Jan. 29-Feb. 4)

Daf 6: EVEN A PORTION OF THE DAY IS COUNTED AS A FULL DAY

דף ו': "מקצת היום - ככלו"

There is a halachic principle, a most significant principle, called: **"miktzat hayom – ke'kulo"** ("even a portion of the day is counted as a full day"). This principle impacts many *dinim* (statutes) and numerous *halachot* (laws), including *halachot* related to the *nazir* (ascetic). When the time of *nezirut* expires, the *nazir* is required to shave his head.

A *nazir* strictly observed his vow of asceticism for 29 days, and on the morning of the 30th day, he rushed to the barber shop to shave his head, though in reality the **30 days** were not yet over, because the 30th day had only just begun. Did this *nazir* commit an *aveirah* (transgression)? The answer is that the *nazir* did not violate Torah law because of the principle **"miktzat hayom – ke'kulo."** Meaning that part of the day is considered as if it had been the whole day. Therefore, since part of the 30th day had already passed, it is treated as if the entire thirty days have passed.

ישנו כָּל הַלֵּכְתִּי כָּל הַיּוֹם הַנִּקְרָא: **"מקצת היום - ככלו"**. הַכָּל הַזֶּה מִשְ�פִּיעַ עַל דִּינִים רַבִּים וְעַל הַלְכוֹת רַבּוֹת, כּוֹלֵל הַלְכוֹת הַקְּשׁוּרוֹת לְנִזְיָר. כְּאִשֶּׁר מְסַתְּמִים יְמֵי הַנִּזְיָרוּת עַל הַנִּזְיָר לְגַלַּח אֶת שְׁעָרוֹת רֹאשׁוֹ.

אם נזיר שמר בקפדנות על חירותו במשך עשרים ותשעה ימים ובבקר היום השלישים הוא כבר הזדרז ללכת אל הספר כדי שיגלח את שערו ראשו, כך שבפעם עוד לא נגמרו שלשים הימים, שהרי היום השלישים רק התחיל. האם עבר עברה? התשובה היא שהוא לא עבר עברה מן התורה מפני ש**"מקצת היום ככלו"**. כלומר, חלק של היום נחשב כאלו הוא כל היום ולכן מאחר שכבר חלף חלק מן היום, זה נחשב שעבר כל היום השלישים.

Daf 7: THE HOUSE AND THE CISTERN

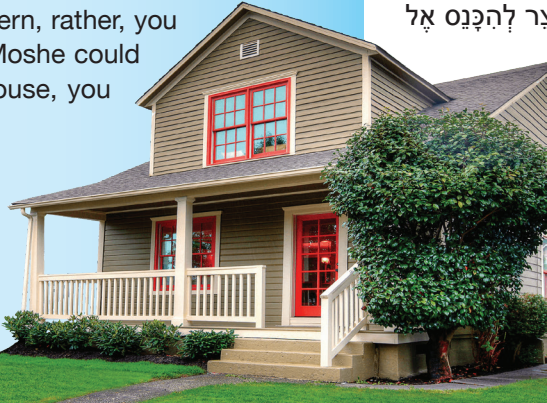
דף ז': הַבַּיִת וְהַבּוֹר

Once, Menachem sold a house to Moshe. When Moshe entered his new home, to his surprise, he discovered there was a cistern in the basement of the house. Great joy flooded over him, but when Menachem learned of the matter, he said to Moshe: "Forgive me, I did not intend to sell the basement to you. I sold you a house, not a water cistern. The cistern remains my possession." **Who is right? Rabbi Akiva said Menachem was correct.**

One morning, Menachem's voice was heard outside the house: "Moshe... please open the door. I've come to draw water from my cistern." Moshe said to him: "With pleasure, you may enter my home and draw water from your cistern." When Menachem returned from the cistern, one of his friends said to him: "You should know that Moshe did you a favor. Because Rabbi Akiva said that when you sold him the house, you didn't leave a space in the yard for yourself to enter the cistern, rather, you sold the entire house except for the cistern. Moshe could have said to you: "If you want to enter my house, you must pay a usage fee."

מַעֲשֵׂה בְּמִנְחָם שֶׁמָכַר בַּיִת לְמֹשֶׁה. כְּשֶׁנִּכְנַס מֹשֶׁה לְבֵיתוֹ הַחֲדָשׁ הוּא גִלָּה לְהַפְתָּעוֹ שֶׁבְּמִרְתֵּף הַבַּיִת יֵשׁ בּוֹר מַיִם. שֶׁמָּחָה רַבֵּה הִצִּיפָה אוֹתוֹ, אֲךָ כְּשֶׁנִּזְדַּע הַדָּבָר לְמִנְחָם הוּא אָמַר לוֹ: "סְלִיחָה, אֲנִי לֹא הִתְכַּוַּנְתִּי לְמָכַר לְךָ אוֹתוֹ. מְכַרְתִּי לְךָ בַּיִת, לֹא בּוֹר מַיִם. הַבּוֹר נִשְׁאָר שְׁלִי." מִי צוֹדֵק? רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר שֶׁמִּנְחָם צוֹדֵק.

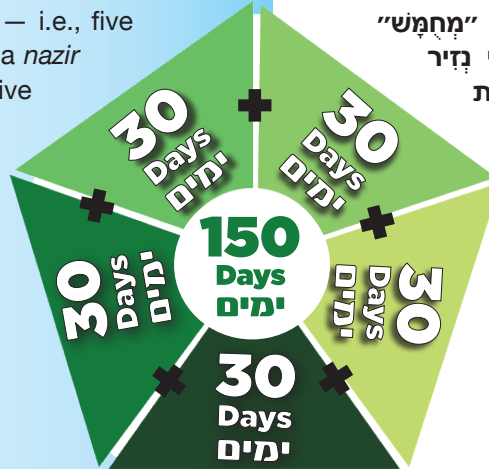
בְּאַחַד הַבְּקָרִים נִשְׁמַע קוֹלוֹ שֶׁל מִנְחָם מֵחוּץ לַבַּיִת: "מֹשֶׁה... פָּתַח נָא אֶת הַדְּלֵת, בָּאתִי לְשָׂאֵב מַיִם מִהַבּוֹר שְׁלִי". אָמַר לוֹ מֹשֶׁה: "בְּשִׂמְחָה רַבָּה, הִכְנַס נָא אֶל הַבַּיִת שְׁלִי וְתִשָּׂאֵב מִבּוֹרְךָ". כְּשֶׁחָזַר מִנְחָם מִן הַבּוֹר אָמַר לוֹ אֶחָד מִיַּדְּיָדָיו: "יָדַע לְךָ שֶׁמֹּשֶׁה עָשָׂה אִתְּךָ חֶסֶד. כִּי רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר שֶׁכְּשֶׁמָּכַרְתָּ לוֹ אֶת הַבַּיִת לֹא הִשְׁאֲרָתָ לְעֲצֻמְךָ מְקוֹם בְּחִצָּר לְהִכְנִס אֶל הַבּוֹר אֲלָא מְכַרְתָּ אֶת כָּל הַבַּיִת חוּץ מִהַבּוֹר, וּמֹשֶׁה הִיָּה יָכוֹל לוֹמַר לְךָ: "אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִכְנִס לְבַיִת שְׁלִי עֲלֶיךָ לְשַׁלֵּם דָּמֵי שְׁמוּשִׁי."

Daf 8: A FIVE-TIME ASCETIC

A person who said: "I am hereby a *nazir* puntigon," has vowed to accept the terms of a nazirite five times. Every vow of *nezirut* is in force for 30 days, so that person would be a *nazir* for a total of 150 days. Why? And what is *puntigon*? Someone who accepts a vow of *nezirut* on themselves without specifying how many days they desire to be a *nazir*, becomes a *nazir* for 30 days. However, if a person were to say: "I am hereby a *nazir* for 40 days," for example, that person would be a *nazir* for 40 days.

Puntigon is a Greek word that means "pentagon" — i.e., five times. Therefore, a person who said, "I am hereby a *nazir* *puntigon*" has stated they want to be a *nazir* for five terms. In other words, an ordinary *nazir* accepts the nazirite restrictions for 30 days, and the *nazir puntigon* wants to take on 5 times that commitment = 150 days. (The "Pentagon" building, which is famous in the United States, is called that because it has five sides.)

דף ח': נזיר "פונטיגון"

אדם שִׁיאמר: "הריני נזיר פונטיגון", הרי הוא נזיר חמש פעמים. כל נזירות היא שלשים יום, ויחד הוא יהיה נזיר מאה וחמשים ימים. מדוע, ומה זה פונטיגון? מי שמקבל על עצמו נזירות בלא לפרש כמה ימים הוא רוצה להיות נזיר, הרי הוא נזיר למשך שלשים יום. אולם, אם הוא אומר: הריני נזיר למשך ארבעים ימים, למשל, הרי הוא נהיה נזיר למשך ארבעים ימים.

פונטיגון היא מלה בינונית שפרושה "מחמש" - פי חמש. לכן, אדם שאמר "הריני נזיר פונטיגון", בעצם אמר שהוא רוצה להיות נזיר חמש פעמים. כלומר: נזיר רגיל מקבל נזירות לשלשים ימים והוא רוצה להיות פי חמש ממנו = מאה וחמשים ימים... (בגין ה"פונטיגון" המפורסם בארצות הברית, קרוי כך פי יש לו חמש צלעות).

Daf 9: THE OMER OFFERING

In the *Beit HaMikdash*, it was possible to offer *korbanot* (sacrifices) from wheat and barley. These wheat and barley *korbanot* are called "*minchah*." One of the types of *korbanot mincha* was "*Minchat Ha'Omer*" (the omer grain offering). What is *Minchat Ha'Omer*? The Torah mandates that it was forbidden to eat from the new grain in *Eretz Yisrael* until the *Korban Omer* was sacrificed — i.e., a one-year-old lamb, along with *Minchat Ha'Omer* — on the 16th of *Nisan*, which is the second day of *Pesach*. From the barley, they prepared finely sifted flour, mixed with a measure of oil, which the priest burned on the *mizbe'ach* (altar).

It is written in "*Sefer HaChinuch*" (Mitzvah #302) that this *mitzvah* allows us to contemplate the great act of kindness performed on behalf of humans by the Almighty, as every single year, God sends new grain for sustenance and nourishment. By offering this sacrifice, we remember God's benevolence and his grand goodness.

דף ט': מנחת העמר

בבית המקדש היה אפשר להקריב קרבנות גם מחטים או משעורים. הקרבנות הללו מכנים "מנחה". אחד מקרבנות המנחה הוא "מנחת העמר". מהי מנחת העמר? בתורה כתוב שבארץ ישראל אסור לאכל מהתבואה החדשה עד שביאו קרבן עמר - כבש בן שנה ומנחת עמר - מנחת שעורים, בט"ז בניסן, הלא הוא היום השני של פסח. מהשעורים הכינו סלת נקיה, ערבו אותה עם לג שמן והכהן הקריב על המזבח.

ב"ספר החינוך" (מצוה ש"ב) כתוב כי מצוה זו מאפשרת לנו להתבונן במעשה החסד הגדול שעושה הקב"ה עם בני האדם, שבכל שנה ושנה הוא שולח תבואה חדשה למחיה ולמזון, ובהקרבת הקרבן הזה אנו זוכרים את חסדו ואת טובו הגדול.

Daf 10: TOSEFTA OF RABBI HIYYA

Who was Rabbi Hiyya, and what is the 'Tosefta'? Rabbi Hiyya lived in the generation between the *Tannaim* and the *Amoraim*. He was born in *Bavel* (Babylonia) and learned Torah there. Later on, Rabbi Hiyya ascended to *Eretz Yisrael* to learn Torah from Rabbi Yehudah HaNasi. When he arrived in *Eretz Yisrael*, Rabbi Hiyya resided in Tiberias and went to study Torah in Tzipori, home to Rabbi Yehudah HaNasi. Rabbi Yehudah HaNasi greatly respected Rabbi Hiyya and called him a significant and sacred man, even giving him the authority to judge and teach.

Rabbi Hiyya had a student, named Rabbi Oshaya. The two collected various *baraitot*, tannaitic teaching not included in our *Mishnah* by Rabbi Yehudah HaNasi, and gathered them in a book called "The Tosefta", from the word *Tosefet* (addendum), as these teachings are an addition to the *Mishnah*. These *baraitot* are found in many places in the Talmud.

דף י"א: התוספתא של רבי חייא

מי היה רבי חייא, ומהי התוספתא? רבי חייא חי בדור שבין התנאים לבין האמוראים. הוא נולד בבבל ולמד בה תורה ואחר כך עלה לארץ ישראל ללמד תורה מפי רבי יהודה הנשיא. בבואו לארץ ישראל הוא התגורר בטבריה, והיה הולך ללמד תורה בצפרי, בה התגורר רבי יהודה הנשיא. רבי יהודה הנשיא העריך ביותר את רבי חייא וכנהו אדם גדול וקדוש, ואף נתן לו רשות לדון ולהורות.

תלמיד היה לרבי חייא, רבי אושעיא שמו, והם אספו בריתות שונות שרבי יהודה הנשיא לא הכניס במשניות, ואת הבריתות הללו הם ערכו יחד לספר שמכנה "תוספתא", מלשון תוספת על המשניות. הבריתות הללו מובאות במקומות רבים בתלמוד.

Daf 11: THE NAZIRITE WHO STIPULATED CONDITIONS TO TORAH REQUIREMENTS

Once, a man stood up and said: "I accept upon myself the restrictions of a *nazir* (ascetic), but [only] on the condition that I remain able to drink wine ... From wine, I am unable to abstain, and I want to continue drinking wine. I will not shave my hair, nor will I become ritually impure because of having contact with a corpse. However, I do still want to drink wine."

The *talmidei chachamim* heard the man's words and told him: "With all due respect, we cannot do whatever we want. The Torah determines what a *nazir* is permitted and not permitted to do. You cannot decide that you want to be a *nazir*, but certain things you refuse to accept upon yourself." The man said to them: "Well, that's a shame. So, I won't be a *nazir*. What can I do?" The *talmidei chachamim* then told him: "Next time before you act [on a religious matter], you should consult [us first], because [of the vow you made] you are already a *nazir* now."

There is a halachic principle that states that "anyone who asserts a stipulation counter to that which is written in the Torah, the stipulation is void." Meaning, if a person stipulates conditions to the requirements written in the Torah, those conditions are void. "Therefore, the condition you said that you want to drink wine is void, and your words taking upon yourself to be a *nazir* remain *sharir v'kayam* (in force and valid)."

דף י"א: תנזיר שמתנה על מה שכתוב בתורה

מעשה באדם שעמד ואמר: "אני מקבל על עצמי להיות נזיר, אבל... בתנאי שאוכל לשותות... מ"ן איני מסגל להתנזר, אני רוצה להמשיך לשותות... לא אגלח את שערו, לא אטמא למתים, אבל... אני רוצה לשותות."

שמעו תלמידי חכמים את דבריו ואמרו לו: "עם כל הכבוד, אנחנו לא יכולים לעשות מה שאנו רוצים, התורה היא הקובעת מה מתר לנזיר לעשות ומה אסור לו לעשות. אינך יכול להחליט שאתה רוצה להיות נזיר, אבל דברים מסוימים אינך מקבל על עצמך." אמר להם האיש: "טוב, חבל, לא אהיה נזיר, מה אפשר לעשות?" אמרו לו תלמידי החכמים: בפעם הבאה לפני שאתה עושה דברים, כדאי שתתייעץ, זאת מפני שעכשיו אתה כבר נזיר.

קים כלל הקובע ש"מתנה על מה שכתוב בתורה - תנאו בטל", כלומר, העושה תנאים על דברים שכתובים בתורה, התנאים שלו בטלים. לכן, התנאי שאמרת שאתה רוצה לשותות... בטל, ונתרתו שרירים וקומים דברך שאתה מקבל על עצמך להיות נזיר.

Daf 12: THE AGENT WHO DID NOT BECOME AN AGENT

דף י"ב: השליח שלא נהיה שליח

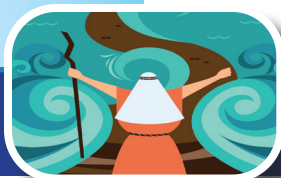
Hanoch was the owner of a large orchard. One day, Hanoch had to travel a long distance for business. Hanoch called one of his friends and asked of him: "When the fruits are harvested from the trees, I appoint you as my *shaliach* (agent). Please set aside *terumot u'ma'asrot* (priestly gifts and tithes) from the fruits."

חנוך היה בעלים של פרדס גדול. באחד הימים חנוך נזקק לנסע למרחקים לרגל עסקיו. הוא קרא לאחד מידידיו ובקש ממנו: "כשתיקטפו את הפרות מן העצים, אני ממנה אותך לשליח, הפך אתה תרומות ומעשרות מן הפרות."

When the harvest season arrived, the friend told the workers in the orchard that he wanted to set aside *terumot u'ma'asrot* from the fruits. But they told him: "You cannot be a *shaliach* for Hanoch, because it is impossible to appoint a *shaliach* for an action that as of yet cannot be performed at the time the *shaliach* was appointed. When Hanoch appointed you as a *shaliach*, it was impossible to set aside *terumot u'ma'asrot* from the fruits, as they had not yet grown sufficiently. Therefore, at that time, Hanoch could not appoint you as a *shaliach*."

בהגיע עונת הקטיף אמר הידיד אל הפרדס לפועלים כי הוא רוצה להפריש מהפירות תרומות ומעשרות, אולם הם אמרו לו: "אתה לא יכול להיות שליח של חנוך מפני שאי אפשר למנות שליח על פעולה שאי אפשר לעשות אותה בשעה שממנים את השליח. כשחנוך מנה אותך לשליח, אי אפשר היה להפריש תרומות ומעשרות מהפרות כי הם עדין לא צמחו מספיק לכן באותה שעה הוא לא היה יכול למנות אותך כשליח."

D'VAR TORAH: PARASHAT BESHALLACH

דבר תורה: פרשת בשלח

Just three days after the great miracle of the splitting of the Red Sea, B'nei Yisrael began to complain about the fact they had no water to drink. B'nei Yisrael's complaint was puzzling because it was only three days before that they had crossed the sea and seen such significant miracles. How could it be that after such a shamefully short period they already began to complain? In *Masechet Baba Kama*, the Talmud explains that the water that B'nei Yisrael lacked was not drinking water, but Torah, which is metaphorically likened to water, and which B'nei Yisrael had not learned during those three days. The lack of Torah study led B'nei Yisrael to anger and resentment, and thus their complaining began. On account of that episode and that lesson, the Sages instituted the obligation to read Torah every three days — Monday, Thursday, and Shabbat — so that there would not be a situation of forsaking Torah for more than three days. Through continued engagement with Torah, people will achieve tranquility and a positive outlook, thus, preventing a similar situation to the one which B'nei Yisrael encountered immediately after the parting of the sea.

שלושה ימים בלבד לאחר הנס הגדול של קריעת ים סוף, התחילו בני ישראל להתלונן על כך שאין להם מים לשתות. תלונתם זו של בני ישראל מעוררת תמיהה שכן רק לפני שלושה ימים הם חצו את הים וראו נסים כה גדולים וכיצד אחרי זמן כה קצר מגיעה תלונה? התלמוד במסכת בבא אחר זמן כה קצר מגיעה שהיו חסרים לבני ישראל אינם מי שתיה אלא התורה שנמשלה למים, ואותה לא למדו בני ישראל במשך שלשת הימים הללו. החסרון של התורה הוביל את בני ישראל לכעס ומרמור וכך החלה תלונתם. מכוח דברים אלו תקנו חז"ל את חובת הקריאה בתורה כל שלושה ימים: שני, חמישי ושבת, כדי שלא יהיה מצב של עזיבת התורה ליותר משלושה ימים. מתוך העסוק הקבוע בתורה יגיע האדם לשלום ועין טובה, וכך תמנע מציאות דומה לזו בה עמדו בני ישראל מיד לאחר קריעת הים.